

Морозовська Оксана Анатоліївна,
аспірантка

(Київський університет права НАН України, м. Київ)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7903-8172>

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА УМИСНЕ ВВЕДЕННЯ В ОБІГ НЕБЕЗПЕЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС

У статті здійснено порівняльно-правове дослідження законодавства України та країн ЄС, яке передбачає кримінальну відповідальність за умисне введення в обіг небезпечної продукції. Під впливом євроінтеграційних процесів в Україні відбувається впровадження нових стандартів, які формуються внаслідок цих процесів, зокрема, для всіх виробників встановлено обов'язок вводити в обіг на ринок лише безпечну продукцію. За умисне введення в обіг небезпечної продукції в Україні передбачене покарання у вигляді штрафу з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Ключові слова: небезпечна продукція, введення в обіг, кримінальна відповідальність, покарання.

Постановка проблеми. За умисне введення в обіг (випуск на ринок України) небезпечної продукції, тобто такої продукції, що не відповідає вимогам щодо безпечності продукції, встановленим нормативно-правовими актами, якщо такі дії вчинені у великих розмірах, до винної особи застосовується покарання у вигляді штрафу з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання безпечності продукції, яка вводиться в обіг на ринку України, досліджували у своїх роботах такі вчені та дослідники, як П.П. Андрушко, О.М. Готін, О.О. Дудоров, Н.В. Наумчук, А.М. Ришелюк, Т.А. Сокур, М.І. Хавронюк, А.М. Цюра та інші.

Метою цієї статті є порівняльно-правове дослідження законодавства України та країн ЄС, яке передбачає кримінальну відповідальність за умисне введення в обіг небезпечної продукції.

Виклад основного матеріалу. Після підписання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та прийняття відповідних законів відбувається зміна внутрішнього права України, що виявляється в гармонізації та уніфікації законодавства України з законодавством ЄС у визначених сферах, зокрема у сфері захисту прав споживачів.

Законодавство про захист прав споживачів вже знало значних змін та поступово впроваджує нові стандарти, які формуються внаслідок цих процесів, зокрема, для всіх виробників встановлено обов'язок вводити в обіг на ринок лише безпечну продукцію, також було створено систему оперативного взаємного сповіщення про продукцію, що становить серйозний ризик (СОВС).

Кримінальний кодекс України (далі – КК України) також зазнав змін та передбачає відповідальність за умисне введення в обіг (випуск на ринок України) небезпечної продукції, тобто такої продукції, що не відповідає вимогам щодо безпечності продукції, встановленим нормативно-правовими актами, якщо такі дії вчинені у великих розмірах (ст. 227). Під великими розмірами слід вважати введення в обіг продукції, загальна вартість якої перевищує п'ятсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (далі – нмдг) (примітка до ст. 227).

До винної особи застосовується покарання у вигляді штрафу від трьох тисяч до восьми тисяч нмдг з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років [1].

Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» введення в обіг визначає як надання продукції на ринку України в перший раз (ч. 1 ст. 1) [2].

Відповідно до п. 5 підрозділу 1 розділу XX Перехідних положень Податкового кодексу України, якщо норми інших законів містять посилання на нмдг, то для цілей їх застосування використовується сума в розмірі 17 гривень, крім норм адміністративного та кримінального законодавства в частині кваліфікації адміністративних або кримінальних правопорушень, для яких сума неоподатковуваного мінімуму встановлюється на рівні податкової соціальної пільги для відповідного року (1240,5 гривень станом на 1 січня 2022 року) [3].

Тобто умисне введення в обіг небезпечної продукції, загальна вартість якої перевищує 620 250 гривень, карається штрафом у розмірі від 51 000 до 136 000 гривень з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Вважаємо, що таке покарання не може виправити засуджених та запобігти вчиненню нових кримінальних правопорушень як засудженими, так і іншими особами, що є метою покарання згідно з ч. 2 ст. 50 КК.

Р.Ф. Харитонов слушно зазначає, що порівняльно-правовий аналіз зарубіжного законодавства дозволяє констатувати стан правових норм, інститутів в окремих галузях права на прикладі різних правових систем. Водночас цінність такого порівняння багато в чому залежить від правильного вибору країн, право яких підлягає компаративістському аналізу [4, с. 75].

Законодавство ЄС містить прямі вимоги до держав-членів щодо здійснення ринкового нагляду. В країнах ЄС ринковий нагляд є важливим інструментом забезпечення виконання директив, зокрема, за допомогою заходів перевірки відповідності продукції чинним директивам здійснюється приведення продукції у відповідність вимогам щодо безпечності продукції. Застосовується принцип пріоритетності нижчої ланки в прийнятті рішень. Саме тому країни ЄС можуть самостійно визначати адміністративні структури, що будуть використані для виконання їх зобов'язань у цій сфері. Цей принцип також стосується і кримінально-правових засобів реагування у разі умисного введення в обіг небезпечної продукції.

У Німеччині кримінальна відповідальність за виготовлення, введення в обіг та обробку небезпечних харчових продуктів, речовин та предметів першої необхідності передбачена в Кодексі про продовольчі товари та корми (в редакції від 10 березня 2017 року). Замах на вчинення заборонених дій або їх вчинення з необережності також підлягають кримінальній відповідальності. Кваліфікуючими ознаками кримінального правопорушення є небезпека для здоров'я великої кількості людей, небезпека смерті іншої особи, завдання серйозної шкоди тілу чи здоров'ю іншої особи, а також великий масштаб правопорушення заради грубої власної вигоди чи інших майнових вигод. До винної особи застосовується покарання у вигляді позбавлення волі на строк від шести місяців до п'яти років [5].

КК Франції забороняє діяння, що піддають життя іншої людини небезпеці смерті або завдання тілесних ушкоджень, у разі недотримання вимог безпеки або з необережності, передбачених законом або регламентом.

Так, відповідно до ст. 223-1 КК Франції злочини, що піддають життя іншої людини небезпеці смерті або завдання тілесних ушкоджень, здатних спричинити каліцтво або хронічне захворювання, отримане шляхом умисного невиконання певного обов'язку з безпеки або необережності, призначене законом або регламентом, карається одним роком тюремного ув'язнення та штрафом в розмірі 15 000 євро.

Відповідно до ст. 223-2 КК Франції юридичні особи можуть підлягати кримінальній відповідальності за вчинення злочинного діяння, визначеного у ст. 223-1. Покарання, що призначаються юридичним особам:

- 1) штраф у п'ятикратному розмірі штрафу, передбаченого для фізичних осіб;
- 2) заборона займатися діяльністю, судовий нагляд, конфіскація майна, афішування винесеного вироку друкованою пресою або іншим засобом [6, с. 109].

Отже, у Франції кримінально караним є вчинення кримінальних правопорушень, що піддають життя іншої людини небезпеці смерті або завдання тілесних ушкоджень, у разі недотримання вимог безпеки, передбачених законом або регламентом. Суб'єктом кримінального правопорушення є будь-яка фізична або юридична особа, яка вчинила кримінально-протиправне діяння.

В Іспанії застосовується кримінальна відповідальність за виготовлення, поставку та продаж небезпечних харчових продуктів, товарів, речовин і напоїв.

Відповідно до ст. 359 КК Іспанії особа, яка без належних повноважень виготовить речовини, шкідливі для здоров'я, або хімічні продукти, які можуть заподіяти шкоду, або здійснить їх збут, поставити їх або продасть, карається позбавленням волі на строк від шести

місяців до трьох років і штрафом від шести до дванадцяти місячних ставок і позбавленням права займатися відповідною професійною чи виробничою діяльністю на строк від шести місяців до двох років [7, с. 171].

Особа, уповноважена на торгівлю речовинами або продуктами, вказаними в ст. 359 КК Іспанії, здійснить їх збут чи поставку, не виконавши умов, встановлених у відповідних законах та регламентах, карається від шести до дванадцяти місячних ставок і позбавленням відповідної посади або державного поста і позбавленням права займатися відповідною професійною чи виробничою діяльністю на строк від шести місяців до двох років (ст. 360 КК Іспанії) [7, с. 172].

Для виробників, дистрибуторів або продавців, які піддали небезпеці здоров'я споживачів, передбачене покарання у вигляді позбавлення волі на строк від одного до чотирьох років, штрафу від шести до дванадцяти місячних ставок і позбавлення права займатися відповідною професійною, виробничою та комерційною діяльністю на строк від трьох до шести років (ст. 363 КК Іспанії) [7, с. 174].

Особа, яка додасть добавки або інші недозволені речовини, що здатні заподіяти шкоду здоров'ю людей, в харчові продукти, речовини та напої, призначені для продажу, карається відповідно до положень ст. 363 КК Іспанії. Якщо винний є власником або відповідальним за виробництво на фабриці харчових продуктів, додатково призначається покарання у вигляді позбавлення права займатися відповідною професійною, виробничою та комерційною діяльністю на строк від шести до десяти років (ст. 364 КК Іспанії) [7, с. 174].

Крім того, до юридичних осіб у випадках, передбачених попередніми статтями, може бути призначене додатково покарання у вигляді закриття установи, фабрики, лабораторії або приміщення на строк до п'яти років, а у випадках вчинення особливо тяжких злочинів може бути призначене покарання у вигляді повного закриття вказаних установ або закладів (ст. 366 КК Іспанії) [7, с. 174–175].

Таким чином, в Іспанії передбачена кримінальна відповідальність за виготовлення, поставку та продаж небезпечних харчових продуктів, товарів, речовин і напоїв, що не відповідають вимогам, встановленим у відповідних законах та регламентах. Кримінальна відповідальність також передбачена за торгівлю на ринку харчовими продуктами, що не відповідають вимогам, встановленим законами або регламентами щодо терміну їх придатності або складу, а також зіпсованими товарами. До власників та відповідальних за виробництво на фабриці харчових продуктів додатково застосовується покарання у вигляді позбавлення права займатися відповідною професійною, виробничою та комерційною діяльністю. До юридичних осіб додатково може бути застосовано закриття установи, фабрики, лабораторії чи приміщення, або повне закриття вказаних установ чи закладів.

У Нідерландах кримінально караним є продаж, пропонування на продаж, доставка або роздавання товарів, які завдають шкоди життю чи здоров'ю людей.

Так, відповідно до ст. 174 КК Нідерландів будь-яка особа, яка продає, пропонує на продаж, доставляє або роздає товари, знаючи, що ці товари завдають шкоди життю чи здоров'ю та не розкривають їх шкідливий характер, призначається покарання у вигляді позбавлення волі на строк до п'ятнадцяти років або штраф п'ятої категорії. Якщо правопорушення спричинило смерть особи, винний карається довічним позбавленням волі

або позбавленням волі на строк до тридцяти років, або штрафом п'ятої категорії.

Будь-яка особа, яка через необережність спричинила продаж, доставку чи роздачу товарів, шкідливих для життя або здоров'я, якщо покупець або одержувач таких товарів не знав про їх шкідливий характер, карається позбавленням волі на строк до одного року або штрафом четвертої категорії. Якщо правопорушення спричинило смерть особи, винний карається позбавленням волі на строк не більше двох років або штрафом четвертої категорії (ст. 175 КК Нідерландів).

Відповідно до ч. 4 ст. 23 КК Нідерландів штрафом четвертої категорії є 19 500 євро, а п'ятої категорії – 78 000 євро [8].

КК Хорватії передбачає кримінальну відповідальність за виробництво, введення в обіг або реалізацію харчових та інших продуктів, які не відповідають нормам безпеки та є шкідливими для здоров'я людини.

Відповідно до ч. 1 ст. 188 КК Хорватії, хто виробляє, реалізує чи іншим чином вводить в обіг харчові продукти, які не відповідають нормам безпеки харчових продуктів, чи інші продукти, шкідливі для здоров'я людини, і тим самим загрожує здоров'ю іншої особи, карається позбавленням волі на строк до трьох років. Хто вчинив кримінальне правопорушення, передбачене частиною першою цієї статті, з необережності, карається позбавленням волі на строк до одного року (ч. 2 ст. 188) [9].

У Болгарії кримінально каранним є розповсюдження харчових продуктів чи напоїв, які містять небезпечні для здоров'я людей речовини, а також порушення правил видобутку, виробництва, переробки, зберігання чи торгівлі тваринами, сировиною, харчовими продуктами чи напоями.

Відповідно до ст. 350 КК Болгарії (1) той, хто готує харчові продукти чи напої, призначені для громадського користування, таким чином, щоб у них утворювалися або допускалися надходження небезпечних для здоров'я людей речовин, а також той, хто продає, пропонує на продаж чи іншим чином розповсюджує такі харчові продукти або напої, караються позбавленням волі на строк до п'яти років; (2) той, хто порушує правила видобутку, виробництва, переробки, зберігання чи торгівлі тваринами, сировиною, харчовими продуктами чи напоями, призначеними для громадського користування, і цим піддає ризику життя чи здоров'я людей, підлягає покаранню у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років; (3) якщо діяння, передбачене частинами 1 і 2, спричинило середні тілесні ушкодження іншим особам, призначається покарання у вигляді позбавлення волі на строк до шести років, якщо діяння спричинило тяжкі тілесні ушкодження іншій особі – позбавлення волі від одного до восьми років, а в разі смерті – позбавлення волі від трьох до п'ятнадцяти років.

Той, хто з порушенням закону виробляє або реалізує харчові продукти, корми для тварин, ветеринарні лікарські засоби чи напої, загрожуючи життю чи здоров'ю інших осіб, – карається позбавленням волі на строк до трьох років (ст. 350а КК Болгарії) [10].

Відповідно до ст. 351 КК Болгарії, (1) дії, які передбачені ст. 350, вчинені з необережності, караються позбавленням волі на строк до двох років або випробуванням; (2) якщо в такому випадку настала смерть особи, винна особа карається позбавленням волі на строк до п'яти років [10].

Отже, в Болгарії передбачена кримінальна відповідальність за умисне або необережне розповсюдження харчових продуктів чи напоїв, які містять небезпечні

для здоров'я людей речовини, а також порушення правил видобутку, виробництва, переробки, зберігання чи торгівлі тваринами, сировиною, харчовими продуктами та напоями, призначеними для громадського користування, якщо це піддає ризику життя чи здоров'я людей. Кваліфікуючими ознаками кримінального правопорушення є заподіяння середніх чи тяжких тілесних ушкоджень, а також смерть людини.

КК Данії забороняє додавання до продукції речовин, які загрожують здоров'ю людей, а також розповсюдження небезпечних харчових продуктів, стимуляторів та предметів повсякденного користування.

Відповідно до ч. 1 § 187 КК Данії будь-яка особа, яка додає отруту або інші речовини до продукції, призначеної для продажу або загального використання, що загрожує здоров'ю інших, коли продукт використовується за призначенням; або коли такі продукти забруднені до такої міри, що їх споживання або використання за призначенням завдає шкоди здоров'ю, чи піддає їх процесу, який може приховати їх забруднений стан; або приховує своє втручання в них, пропонує на продаж або іншим чином намагається поширити продукцію, зазначену вище, карається позбавленням волі на строк до десяти років. Якщо такі дії було вчинено з необережності, покаранням є штраф або позбавлення волі на строк до одного року (ч. 2 § 187 КК Данії) [11].

Відповідно до ч. 1 § 188 КК Данії будь-яка особа, яка пропонує на продаж або іншим чином намагається поширити, приховуючи шкідливий характер речовини, харчові продукти або стимулятори, шкідливі для здоров'я внаслідок пошкодження, неякісного приготування, способу консервування або з подібних причин; та предмети повсякденного користування, які загрожують здоров'ю інших при звичайному використанні; карається штрафом або позбавленням волі на строк до шести років. Якщо такі дії було вчинено з необережності, покаранням є штраф або позбавлення волі на строк до чотирьох місяців (ч. 2 § 188 КК Данії) [11].

У Латвії передбачена кримінальна відповідальність за виробництво та розповсюдження товарів, а також надання послуг, які не відповідають вимогам якості та безпеки, передбаченими законами, угодами, стандартами, у разі заподіяння істотної шкоди здоров'ю споживачів, їхньому майну чи навколишньому середовищу (ст. 202, ст. 203 КК Латвії) [12].

Литва застосує кримінальну відповідальність за умисне або необережне виробництво, продаж або обробку харчових продуктів, які містять речовини чи добавки, що не відповідають вимогам та шкідливі для здоров'я чи життя людини. Суб'єктом кримінального правопорушення є будь-яка фізична або юридична особа, яка вчинила кримінально-протиправне діяння. Кваліфікуючими ознаками кримінального правопорушення є тяжке ушкодження здоров'ю особи або її смерть (ст. 276 КК Литви) [13].

КК Польщі кримінально каранним визнає виробництво та введення в обіг небезпечних речовин, засобів споживання або інших виробів повсякденного використання.

Так, відповідно до § 1 ст. 165 КК Польщі, хто створив небезпеку для життя чи здоров'я декількох осіб або для майна у великих розмірах: виробляючи чи впроваджуючи до обороту шкідливі для здоров'я речовини, засоби споживання або інші вироби повсякденного використання, або фармацевтичні засоби, що не відповідають обов'язковим ознакам якості, підлягає покаранню у вигляді позбавлення волі на строк від шести

місяців до восьми років. Неумисне діяння підлягає покаранню у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років (§ 2 ст. 165 КК Польщі) [14, с. 67].

Якщо наслідком діяння, визначеного в § 1, є смерть людини або тяжка шкода здоров'ю декількох осіб, злочинець підлягає покаранню у вигляді позбавлення волі на строк від двох до дванадцяти років (§ 3 ст. 165 КК Польщі).

Якщо наслідком діяння, визначеного § 2, є смерть людини або тяжка шкода здоров'ю декількох осіб, злочинець підлягає покаранню у вигляді позбавлення волі на строк від шести місяців до восьми років (§ 4 ст. 165 КК Польщі).

Готування до злочину, передбаченого § 1 ст. 165, підлягає покаранню у вигляді позбавлення волі на строк до трьох років (ст. 168 КК Польщі). До суб'єкта злочину, передбаченого § 1, 2 ст. 165, суд може застосувати надзвичайне пом'якшення покарання, якщо злочинець добровільно відвернув небезпеку, що загрозувала

життю і здоров'ю декількох осіб (ст. 169 КК Польщі) [14, с. 67–69].

Висновки. В країнах ЄС приведення продукції у відповідність вимогам щодо безпечності продукції здійснюється за допомогою заходів перевірки відповідності продукції чинним директивам. Німеччина, Іспанія, Болгарія, Хорватія, Латвія, Литва та Польща передбачають кримінальну відповідальність за виготовлення і введення в обіг небезпечної харчової продукції та речовин.

Крім того, в Іспанії, Франції, Нідерландах, Хорватії, Болгарії та Литві кримінальна відповідальність застосовується до дистриб'юторів та продавців, які піддали небезпеці життя та здоров'я споживачів.

Позитивним для України, на нашу думку, є досвід Польщі, яка передбачає кримінальну відповідальність за умисне чи необережне виробництво або введення в обіг небезпечних речовин, засобів споживання чи інших виробів повсякденного використання. Кваліфікуючими ознаками кримінального правопорушення є смерть людини або тяжка шкода здоров'ю декількох осіб.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341–III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 14.11.2022).
2. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : Закон України від 15.01.2015 № 124-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19/ed20150115#Text> (дата звернення: 14.11.2022).
3. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/ed20101202#Text> (дата звернення: 14.11.2022).
4. Харитонов Р.Ф. Концепція галузевої юридичної компаративістики: науковий та освітній аспекти : монографія. Одеса : Фенікс, 2019. 220 с.
5. Кодекс о продовольственных товарах и кормах от 3 июня 2013 г. URL: https://agrardialog.ru/files/prints/kodeks_o_prodovalstvvennih_tovarah_predmetah_pervoy_neobhodimosti_i_kormah.pdf (дата звернення: 14.11.2022).
6. Кримінальний кодекс Французької Республіки / під ред. В.Л. Менчинського Переклад на українську мову М.І. Мазуренко. Київ : ОВК, 2017. 348 с.
7. Кримінальний кодекс Королівства Іспанія / під ред. В. Л. Менчинського Переклад на українську мову О.В. Лішевської. Київ : ОВК, 2016. 284 с.
8. Criminal Code of the Kingdom of Netherlands (1881, amended 2012). URL: https://www.legislationline.org/download/id/6415/file/Netherlands_CC_am2012_en.pdf (дата звернення: 14.11.2022).
9. Criminal Code of the Republic of Croatia (2011). URL: https://www.legislationline.org/download/id/7896/file/Croatia_Criminal_Code_2011_en.pdf (дата звернення: 14.11.2022).
10. Criminal Code of the Republic of Bulgaria (1968, amended 2017). URL: https://www.legislationline.org/download/id/8395/file/Bulgaria_Criminal_Code_1968_am2017_ENG.pdf (дата звернення: 14.11.2022).
11. Criminal Code of Denmark (as of 2005). URL: https://www.legislationline.org/download/id/6372/file/Denmark_Criminal_Code_am2005_en.pdf (дата звернення: 14.11.2022).
12. Criminal Law of the Republic of Latvia (1998, as of June 2020). URL: https://www.legislationline.org/download/id/9122/file/Latvia_Criminal%20Code%20as%20of%202020.pdf (дата звернення: 14.11.2022).
13. Criminal Code of Lithuania (2000, amended 2017). URL: https://www.legislationline.org/download/id/8272/file/Lithuania_CC_2000_am2017_en.pdf (дата звернення: 14.11.2022).
14. Кримінальний кодекс Республіки Польща / під ред. В.Л. Менчинського. Переклад на українську мову В.С. Станіч. Київ: ОВК, 2019. 138 с.

References

1. Kryminalnyi kodeks Ukrainy [Criminal Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 05.04.2001 № 2341–III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> [in Ukrainian].
2. Pro tekhnichni rehlementy ta otsinku vidpovidnosti [About technical regulations and conformity assessment]: Zakon Ukrainy vid 15.01.2015 № 124-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19/ed20150115#Text> [in Ukrainian].
3. Podatkovyi kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/ed20101202#Text> [in Ukrainian].
4. Kharytonov R. F. (2019). Kontseptsiiia haluzevoi yurydychnoi komparatyvistyky: naukovyi ta osvittii aspekty [The concept of sectoral legal comparativistics: scientific and educational aspects]: monohrafiia. Odessa: Feniks. [in Ukrainian].
5. Kodeks o prodovolstvvennykh tovarakh i kormakh [Food and Feed Code] ot 3 iyunia 2013 g. URL: https://agrardialog.ru/files/prints/kodeks_o_prodovalstvvennih_tovarah_predmetah_pervoy_neobhodimosti_i_kormah.pdf [in Russian].
6. Kryminalnyi kodeks Frantsuzkoi Respubliki [Criminal Code of the French Republic] / pid red. V. L. Menchynskoho Pereklad na ukrainsku movu M. I. Mazurenko. Kyiv: OVK, 2017. 348 s. [in Ukrainian].
7. Kryminalnyi kodeks Korolivstva Ispaniia [Criminal Code of the Kingdom of Spain] / pid red. V. L. Menchynskoho Pereklad na ukrainsku movu O. V. Lishevskoi. Kyiv: OVK, 2016. 284 s. [in Ukrainian].

8. Criminal Code of the Kingdom of Netherlands (1881, amended 2012). URL: https://www.legislationline.org/download/id/6415/file/Netherlands_CC_am2012_en.pdf.
9. Criminal Code of the Republic of Croatia (2011). URL: https://www.legislationline.org/download/id/7896/file/Croatia_Criminal_Code_2011_en.pdf.
10. Criminal Code of the Republic of Bulgaria (1968, amended 2017). URL: https://www.legislationline.org/download/id/8395/file/Bulgaria_Criminal_Code_1968_am2017_ENG.pdf.
11. Criminal Code of Denmark (as of 2005). URL: https://www.legislationline.org/download/id/6372/file/Denmark_Criminal_Code_am2005_en.pdf.
12. Criminal Law of the Republic of Latvia (1998, as of June 2020). URL: https://www.legislationline.org/download/id/9122/file/Latvia_Criminal%20Code%20as%20of%202020.pdf.
13. Criminal Code of Lithuania (2000, amended 2017). URL: https://www.legislationline.org/download/id/8272/file/Lithuania_CC_2000_am2017_en.pdf.
14. Kryminalnyi kodeks Respubliki Polshcha [Criminal Code of the Republic of Poland] / pid red. V. L. Menchynskoho. Pereklad na ukrainsku movu V. S. Stanich. Kyiv: OVK, 2019. 138 s. [in Ukrainian].

Morozovska Oksana,

Postgraduate Student

(Kyiv University of Law of the NAS of Ukraine, Kyiv)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7903-8172>

CRIMINAL RESPONSIBILITY FOR INTENTIONAL PUTTING DANGEROUS PRODUCTS INTO CIRCULATION IN UKRAINE AND EU COUNTRIES

The article provides a comparative legal study of the legislation of Ukraine and EU countries, which provides for criminal liability for the deliberate introduction of dangerous products into circulation. Under the influence of European integration processes, new standards are being implemented in Ukraine, which are formed as a result of these processes, in particular, all manufacturers are required to put only safe products on the market. Deliberate introduction of dangerous products into circulation in Ukraine is punishable by a fine and deprivation of the right to hold certain positions or engage in certain activities.

EU legislation contains direct requirements for member states to carry out market surveillance. In EU countries, market surveillance is an important tool for ensuring the implementation of directives. Products are brought into compliance with product safety requirements by means of measures to check product compliance with current directives. The principle of priority of the lower link in decision-making is applied. That is why EU countries can independently determine the administrative structures that will be used to fulfill their obligations in this area. Germany, Spain, Bulgaria, Croatia, Latvia, Lithuania and Poland transfer criminal liability for the preparation and introduction into circulation of unsafe food products and speeches. In addition, in Spain, France, the Netherlands, Croatia, Bulgaria and Lithuania, criminal activity stagnates to distributors and sellers, as if they gave unsafe lives and healthy lives.

Positive for Ukraine is the proof of Poland, as it transfers the criminal liability for the mind and the carelessness of the speeches, or the introduction into the use of unsafe speeches, helping to calm down the other products of the everyday speech. Qualifying signs of a criminal offense are the death of a person, or a serious injury to a healthy person.

Key words: dangerous products, introduction into circulation, criminal liability, punishment.

Надіслано до редколегії 21.11.2022